

LATVIJAS REPUBLIKA
JŪRMALAS PILSĒTAS DOME

LĒMUMS

Jūrmalā

2011.gada 31.martā

Nr. 133

Par politiski represētās personas statusa piešķiršanu un politiski represētās personas apliecības izsniegšanu

(protokols Nr.7, 1.punkts)

M.V.F. (personas kods ***, dzīvesvietas adrese – Jūrmalā, ***) (turpmāk tekstā - Iesniedzējs) 2011.gada 4.janvārī iesniedzis Jūrmalas pilsētas domei (turpmāk tekstā - Iestāde) iesniegumu (reģ.Nr.1.1-39/120-F), ar kuru lūdz piešķirt politiski represētās personas statusu un apliecību.

Iesniedzējs iesniegumā ir norādījis, ka ir bijis Latviešu leģiona 1.divīzijas (pēc Latvijas uzskaites), 15.divīzijas (pēc Vācijas uzskaites), 4.pulka (pēc Latvijas uzskaites), 33.pulka (pēc Vācijas uzskaites) kareivis. Tika saņemts gūstā un atradās angļu karagūstekņu nometnē Nr.2227 Cēdelgēmā, Beļģijā. 1946.gada 15.martā tika atbrīvots no gūsta.

Papildus tam 2011.gada 22.martā Iesniedzējs ir iesniedzis iesniegumu (reģ.Nr.1.1-39/2487-F) ar papildus informāciju, kas pamatotu Iesniedzēja represēšanas faktus. Minētā iesnieguma 1.pielikumā Iesniedzējs ir aprakstījis savus dzīves faktus. Iesniedzējs ir norādījis, ka 1944.gada 3.augustā tika iesaukts Latviešu leģionā, 11.augustā tika pārvests uz Vāciju SS 15.divīzijas 33.pulka papildināšanai. 1945.gada aprīlī pulkveža V.Januma vadībā atgāja no Berlīnes un 27.aprīlī pārgāja pie amerikāņiem. Sekoja ieslodzījums karagūstekņu nometnēs Vācijā un Beļģijā, līdz 1946.gada 15.martā tika atbrīvots no gūsta. Tad Iesniedzējs pārcēlies uz bēgļu nometni Hamburgas apkārtnē pie sava brāļa, kurš bija Iesniedzēju sameklējis ar Sarkanā Krusta palīdzību. 1946.–1947.gadam strādājis un mācījies. 1948.gadā izceļojis uz Austrāliju, jo padomju okupācija Latvijā solījās ieilgt. Tur ir apprecējies, ieguvis izglītību un strādājis. No 1974.gada līdz 1990.gadam turpina strādāt ASV un Kanādā. 1993.gadā ir pārcēlies uz Latviju. 2002.gadā ir pārcēlies uz dzīvi Jūrmalā.

Izvērtējusi Iesniedzēja viedokli un argumentus administratīvajā lietā kopsakarā ar Iestādes rīcībā esošajiem materiāliem un normatīvo regulējumu, Iestāde uzskata, ka Iesniedzējs neatbilst politiski represētās personas statusam, līdz ar to politiski represētās personas apliecība netiek izsniegta, pamatojoties uz zemāk norādītajiem apsvērumiem.

Latvijas Republikas likuma „Par politiski represētās personas statusa noteikšanu komunistiskajā un nacistiskajā režīmā cietušajiem” 1.pants noteic, ka par noziedzīgu atzīstama komunistiskā un nacistiskā ideoloģija, komunistiskais un nacistiskais totalitārais režīms un politiskās represijas, ko šie režīmi vērsa pret Latvijas pilsoņiem un pastāvīgajiem iedzīvotājiem par viņu politisko pārliecību vai politisko darbību, par pretošanos totalitārajiem režīmiem, par reliģiskajiem uzskatiem, par rases vai nacionālo piederību, par piederību pie noteiktas sabiedrības šķiras vai sociālā slāņa, par strādāšanu

noteiktā profesijā vai par nodarbošanos, kas nebija pretrunā ar Latvijas Republikas likumiem, par laulību vai radniecību ar politiski represēto personu, par palīdzību politiski vajātajām vai represētajām personām.

No minētā secināms, ka likums „Par politiski represētās personas statusa noteikšanu komunistiskajā un nacistiskajā režīmā cietušajiem” (turpmāk – Likums) politiski represētās personas statusa noteikšanu paredz personām, kuras cietušas komunistiskajā režīmā vai nacistiski totalitārajā režīmā par to politisko pārliecību vai cita iemesla dēļ, kas norādīti Likuma 1.pantā.

Saskaņā ar Iestādes rīcībā esošo organizācijas „Daugavas Vanagi” 1992.gada 3.marta Izziņu, Iesniedzējs, pamatojoties uz karagūstekņu sarakstu ir dienējis armijas daļā 33.kājinieku pulkā. Līdz 1946.gada 15.martam atradies britu pārvaldītajā karagūstekņu nometnē Nr.2227 Cēdelgēmā (Zedelghem), Beļģijā, un tad gūstekņiem tika atļauts doties uz Vācijas Federatīvo Republiku. Minēto apliecina arī Atbrīvošanas sertifikāts Uzraudzība formula Nr.2, kuru parakstījis kapteinis D.M.Grant. Minētā sertifikāta III daļā - Atbrīvošanas detaļas ir norādīts, ka Iesniedzējs tika atlaists no armijas 1946.gada 15.martā.

Likumdevējs Likuma 4.pantā ir devis precīzu uzskaitījumu, kādi politiskās represijas līdzekļu piemērošanas gadījumi tiks uzskatīti par pamatu politiski represētās personas statusa iegūšanai.

Likuma 4.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka par nacistiskā režīma politiski represētām personām atzīstami Latvijas, Igaunijas un Lietuvas pilsoņi un līdz 1940.gada 17.jūnijam Latvijā legāli iebraukušie un pastāvīgi dzīvojušie iedzīvotāji, kā arī šo personu pēcnācēji (izņemot personas, kas iebraukušas Latvijā saskaņā ar Latvijas un PSRS 1939.gada 5.oktobra Savstarpējās palīdzības paktu), ja viņi šā likuma 1.pantā minēto iemeslu dēļ laika posmā no 1941.gada 22.jūnija līdz 1945.gada 8.maijam Latvijas teritorijā vai ārpus tās:

- 1) nogalināti vai miruši represiju rezultātā;
- 2) ieslodzīti cietumos, geto, koncentrācijas un labošanas darbu nometnēs;
- 3) noņemti vai pārvietoti no pastāvīgās dzīvesvietas (izņemot personas, kas tika evakuētas vai pārvietotas no frontes joslām vai karadarbības apdraudētajām teritorijām, bēgļus un kara laikā darba dienestam pakļautās pilngadīgās personas), dzimuši nometinājumā, ja viens no vecākiem vai abi vecāki atradās nometinājumā.

Ievērojot minētajā tiesību normā noteikto, personai var tikt piešķirts politiski represētās personas statuss, ja tā atbilst kādam no minētajiem nosacījumiem. Līdz ar to Iestādei jākonstatē, vai pret Iesniedzēju veikta kāda no minētajām darbībām, kas atzīstamas par politiskām represijām. Un konkrēti, vai Iesniedzēja atrašanās britu pārvaldītajā karagūstekņu nometnē Nr.2227 Cēdelgēmā (Zedelghem), Beļģijā, ir atzīstama par nacistiskā režīma politiskās represijas faktu Likuma 4.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē.

Iestādes vērtējumā tiesību normas gramatiskais teksts precīzi norāda, ka politiskām represijām bija jābūt tieši vērstām pret personu un tām bija jāizpaužas kā personas ieslodzīšana cietumos, geto, koncentrācijas un labošanas darbu nometnēs.

No Iesniedzēja iesnieguma un iesniegtajiem dokumentiem ir redzams, ka Iesniedzējs tika ieslodzīts britu pārvaldītāja karagūstekņu nometnē, līdz ar to pret Iesniedzēju nav vērsti nacistiskā režīma politiskās represijas piemērošanas līdzekļi atbilstoši Likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktam. Bez tam, izvērtējot citus šā pantā uzskaitītos nacistiskā režīma politiskās represijas piemērošanas līdzekļus, Iestāde uzskata, ka tie nav attiecināmi uz Iesniedzēju.

Atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 1996.gada 22.oktobra noteikumu Nr.408 „Noteikumi par politiski represēto personu uzskaiti, politiski represēto personu apliecību izsniegšanu un minēto apliecību uzskaiti” 3.punktu, apliecības izsniedz saskaņā ar Likuma 5.panta otro daļu.

Likuma 5.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka politiski represētajām personām tiek izsniegta politiski represētās personas apliecība, ja to atbilstība politiski represētās personas statusam apliecināta ar dokumentiem. Savukārt, šī panta otrajā daļā tiek uzskaitīti dokumenti, kas apliecina politiski represētās personas statusu: Latvijas Valsts arhīvu vai citu valstu arhīvu vai oficiālu valsts iestāžu dokumentu un Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas atzinumu, Latvijas Republikas tiesas spriedumu par politiskās represijas fakta konstatēšanu gadījumos, kad Latvijas Valsts arhīvos vai citu valstu arhīvos dokumenti par politiskās represijas faktu nav saglabājušies vai vispār gājuši zudumā.

Nevienu no iepriekš minētajiem dokumentiem Iesniedzējs nav pievienojis iesniegumam. Iesniedzēja iesniegtie dokumenti nav pietiekošs pamats politiski represētās personas statusa konstatēšanai.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma „Par politiski represētās personas statusa noteikšanu komunistiskajā un nacistiskajā režīmā cietušajiem” 1.pantu, 4.panta pirmās daļas 2.punktu un 5.pantu, kā arī Latvijas Republikas Ministru kabineta 1996.gada 22.oktobra noteikumu Nr.408 „Noteikumi par politiski represēto personu uzskaiti, politiski represēto personu apliecību izsniegšanu un minēto apliecību uzskaiti” 3.punktu, Jūrmalas pilsētas dome **nolemj:**

1. Atteikt politiski represētās personas statusa piešķiršanu M.V.F. (personas kods ***).
2. Atteikt izsniegt politiski represētās personas apliecību M.V.F. (personas kods ***).
3. Saskaņā ar Latvijas Republikas Administratīvā procesa likuma 70.pantu, 121.panta pirmo daļu, 122.pantu un 188.panta pirmo daļu, šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6, LV -1010, viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētājs

G.Truksnis